

A.B.C. Stænger

1940

Fiskestangsfabriken A,B.C. Alfred Bernhard Christensen Bjerringbro
--

ABC

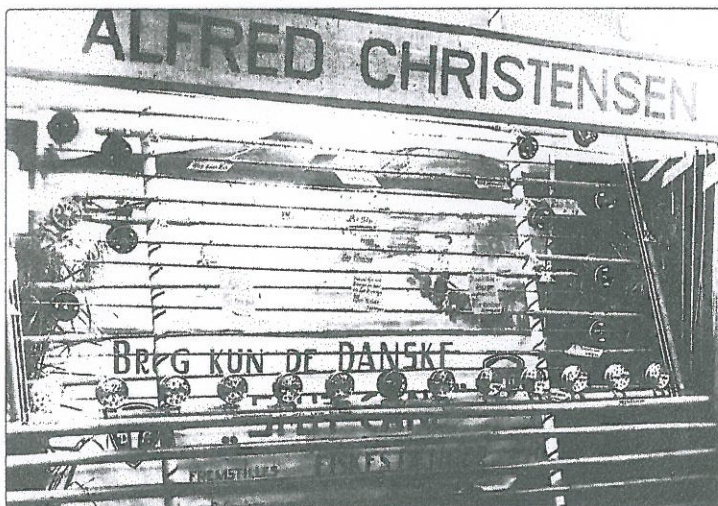
Alfred Bernhard Christensen, eller ABC, som han blev kaldt, var ivrig lystfisker og opfinder. Ligesom Carl Andersen havde han været med fra foreningens start, ja, de to var gamle fiskekammerater, som havde været med i en lille privat fiskeklub før sportsfiskerforeningen blev stiftet.

ABC var i en periode værkfører på Bjerringbro Savværk, og Carl Andersen maskinmester på Slagteriet. Begge nedsatte sig sidst i 30'erne som fabrikanter.

Mens Carl Andersen som metalmand udelukkende arbejdede med CAMO-hjulet, spillede ABC på flere strenge. Han fremstillede møbler, jagtbuer, fiskestænger, ski, lusekamme, opmaskenåle til strømper, gitre til bistader, glasfiberkugler til erhvervsfiskegarn, håndtag til CAMO-hjulene og meget mere. Ligesom Carl Andersen startede ABC i det små i kælderen i Nørregade, men i 1942 byggede han sit værksted samme sted.

Jens Peter Laursen, Bjerringbro, blev ansat hos ABC i

1944, og han fortæller, at der under krigen arbejdede 11 mand i virksomheden. Bl.a. var også Hugo Nielsen, en anden af foreningens pionerer, ansat her. Produktionen af fiskestænger er naturligt nok mest interessant i denne sammenhæng. Efter krigen fremstillede han massive pirkestænger i »citrontræ«. De var ikke holdbare, men kostede til gengæld ikke en herregård. Senere eksperimenterede han med at forstærke stængerne

Carl Andersen og Alfred Christensens stand med fiskestænger og hjul.

BJERRINGBRO & OMEGNS SPORTSFISKERFORENING

jubilæumskrift.

1949 - 1999

med glasfiber. De kunne bedre holde, men blev til gengæld tunge og stive. Nej, flagskibet i hans produktion af fiskes-tænger var og blev splitcanestængerne, som han fremstillede både som serie-produktion og efter bestilling. De blev kendt og berømt vidt omkring, selvom han aldrig annoncerede i fagblade. Jens Peter Laursen fortæller, at en norsk lak-sefisker engang begav sig den lange vej til Bjerringbro for at få fremstillet en flue-stang af ABC, og at han ved overdra-gelsen berømmede den som den bedste stang, han nogensinde havde haft i hæn-derne. Til at fremstille splitcanestænger kræves tonkinrør (bambusrør) ca. 6 cm. tykke fra Kina af en god kvalitet. Denne tonkin skal flækkes, høvles i 6 tilspidsede trekanter, som derefter sammenlimes til en stærk, smidig fiskestang. ABC fik sine tonkinrør fra Hamborg og ferruler, line-ringe m.m. fik han fra en virksomhed i Århus. Produktionen af splitcanestænger fandt sted fra sidst i 30'erne til midt i 50'erne. Monteringen af øjer og pyntebe-viklinger stod Gerda Torp, Bjerringbro, for. Hun fortæller, at hun beviklede hun-dredevis af splitscanestænger for ABC på en speciel beviklingsmaskine, som ABC havde lavet.

Som et kuriosum kan nævnes, at da Gudenåen et år blev hjemsoget af en sæl

oven for Bjerringbro, fremstillede ABC en flitsbue påmonteret et CAMO-hjul med fiskesnøre bundet til pilen! Han for-søgte forgæves at få ram på sælen. Buen med hjul kan stadig ses på det lokale museum.

Som opfinder og fiskekammerat til Carl Andersen var det ofte ABC, der fik ideer-ne til forbedringer og nye modeller af CAMO-hjul, men til selve fremstillingen af hjulene bidrog han kun med drejede træhåndtag, fremstillet af hvidbøg, farvet med sort anilin og derefter lakeret.

Desværre er der kun få af ABC's split-canestænger tilbage.

Han blev æresmedlem af foreningen i 1960, og på sine gamle dage holdt han meget af - bl.a. til lodsejerfesterne - at for-tælle om, hvordan det var at fiske i Gudenåen som dreng, inden Tange-værket blev bygget.

*Teddy Laursen og
Kaj Lindvig.*

BJERRINGBRO & OMEGNS SPORTSFISKERFORENING

jubilæumskrift

1949 - 1999

født 29. JAN 1899.

Alfred Bernhard Christensen, ABC, fortæller om sit liv som lystfisker

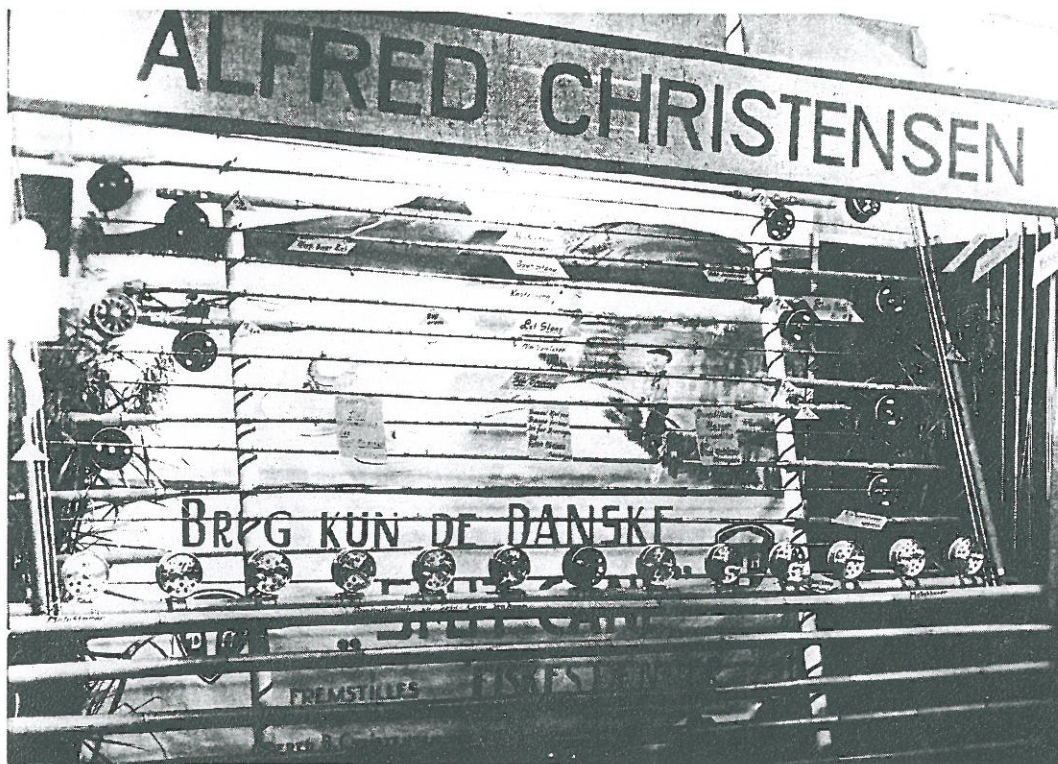
Jeg har drevet lystfiskeri, lige siden jeg var en lille dreng, og jeg opholdt mig næsten al min tid ved Gudenåen, siden jeg var 6 år. Det, der gjorde størst indtryk på mig, var de store kåge. De kom fra Randers og gik til Silkeborg. De var så store, at de ikke kunne vende nede ved ladepladsen i Bjerringbro. Jeg har tit løbet på kanten af rælingen, der hvor kågekarlene gik med deres lange stager og passede på, at bådene ikke stødte på grund. Kågfarten ophørte omkring 1910.

Det første, jeg begyndte at fiske efter, var skaller, aborrer og millinger. Millingerne kunne vi fange mange af, især når vi brugte vårfluer som madding. Det blev gerne til en lille spandfuld hver gang, og der var mange, der gerne ville have dem til syltning. Da jeg blev ældre og mere dreven i fiskeri, var det ørrederne, det krilrede i fingrene efter. Betingelsen var, at man kunne smide snøren over på den anden side og så lade den drive ned med strømmen, indtil den kom ind til den bred, man stod på. Derpå gik man nogle skridt og gentog det igen og igen. Det varede ikke mange år, før jeg opdagede, hvor ørrederne stod. De vil kun stå, hvor vandet har en strid strøm. Jeg tog især nedad, og mange gange har jeg haft 2-3 store ørreder med hjem til morgenkaffen.

Alfred B. Christensen ved åen med sin splitcanestang og hjul nr. 1 fra Camo.

Büsbjerg Bladet 1984
Gudenådalens Hjemstavnsforening

Carl Andersen og Alfred Christensens stand med fiskestænger og hjul.

Der var også andre, der gerne ville fiske. Jeg kan nævne Ulrik Laursen. Vi tog af sted i min motorbåd og sejlede ned til det store sving. Det er et sted, hvor de er holdt op med gravemaskinen under uddybningen i 1922, og ved lavvande er der et helt lille vandfald. Jeg vidste, der var ørreder, så jeg forklarer Ulrik, hvordan han skulle holde stangen. Han fik een på næsten med det samme, men havde naturligvis glemt, hvordan han skulle bære sig ad. Den forsvandt. Lidt længere oppe i selve svinget fik han søreme en til på, men det var en måge, der fløj op i luften, og den var nem at få ned. Så sejlede vi op til Tilde. Det er et lille hus tæt ved åen. Der var den dag meget vand i åen. Vandet stod en halv meter over engene. Jeg vidste, at ved en grøft plejede der at stå en ørred – og ganske rigtigt. Han fik en ørred på. Jeg forklarede ham, hvad han skulle gøre. Han fik den ind på græsset i engen, og den var så godt som reddet, men så sprang snøren. Den borede snuden i bunden, og halen stak op af vandet, men da jeg ville gribe den i halen med hænderne, forsvandt den. Ulrik var langt

nede, så om eftermiddagen tog vi op til Bertel Sørensen, men her fik han heller ingen ørreder, skønt han havde en på.

En anden gang tog jeg Ulrik med ud for at fange gedder, og da fik vi så mange, at vi måtte have en vognmand til at komme op at hente dem, og folk vil nok tro, at det er løgn, men jeg har heldigvis bevis på, at det er rigtigt, nemlig snedkeren fra Gullev.

Vi, der ikke havde et fiskehjul, var nødt til at rinke snøren op i græsset, men det bevirkede, at snøren ofte blev viklet ind i græsstrå eller andet. Det var til stor gene for mig, så jeg tænkte, du kan lave et hjul selv. Jeg lavede et af masonit, og det virkede faktisk godt, men det var lidt tungt. Så en dag, jeg stod og fiskede neden for broen, kom min gode ven, fyrbøderen på slagteriet Carl Andersen og Peter Sørensen hen til mig, og de lagde mærke til mit hjul. Så foreslog Peter Sørensen, at Carl Andersen skulle begynde at lave fiskehjul. Det gjorde han så, og til tider havde han 3-4 mand i arbejde. De første hjul, der blev lavet, hed I.G.S. efter en repræsentant fra Århus, men senere kom de til at

hedde Camo (Carl + mo). Efter nogle år spurgte jeg, om jeg kunne få det første hjul, men det kunne jeg ikke. Jeg har dog senere fået det, og det er mit ønske, at det skal op på museet.

Jeg har produceret splitcanefiskestænger. De var alt for dyre for almindelige mennesker. De var ikke nemme at lave. De blev lavet af et tonkinrør på op til 6 cm tykkelse i rodenden og i topenden 4 cm. De var 4 m lange, og jeg fik dem fra Hamburg. Først skulle årringene afslibes, så skæres op i passende længder, derpå flækkes i hånden og laves trekantede. Jeg lavede selv meget specialværktøj, for at jeg kunne lave stykkerne nøjagtigt i en 1/6 tykkelse af stangens diameter. Til sidst var jeg så dreven til det, at jeg kunne lave dem så tynde, så stangen i toppen ikke var tykkere end en tyk strikkepind, og det endda sat sammen af 6 stykker.

Jeg døjede i starten med limen, fordi det skulle være en vandfast lim. Derfor satte jeg mig i forbindelse med Teknologisk Institut, hvor jeg fik at vide, at snedkerlim iblandet linolie kunne jeg roligt bruge.

Der var kommet liv i lystfiskeriet, men 2. verdenskrig var på vej, så man kunne ikke længere få splitcanestænger, men jeg havde nogle på lager, og det skulle senere vise sig at komme mig til gode. I en forening angående fisketrappen ved Tangeværket mødte jeg en dyrlæge fra Skanderborg, og han manglede en ny spids til sin fluestang. Jeg lovede at lave ham et par stykker, men han troede ikke rigtig på, at jeg kunne lave spidser til engelske splitcanestænger. Jeg gjorde mig særlig umage med dem, og de blev så gode, at flere og flere lystfiskere henvendte sig til mig. Jeg solgte skam også til Sverige. Det kom sig af, at vi havde en udstilling i Bjerringbro, som From fra Himmestrup stod for. Det var nede ved kroen og grisehallerne. Her udstillede Carl Andersen og jeg stænger og hjul. Det resulterede i alt fald i, at jeg begyndte for mig selv i 1942.

Martin Bach fra savværket sagde, at det var tovtig at begynde for sig selv nu, men jeg havde min egen mening. Heldigvis havde jeg mit lager af splitcanestænger, og for disse kunne jeg tilbytte mig alt muligt inden for isenkram, søm, skruer og beslag. Det opdagede Martin Bach. Jeg havde jo været ansat på savværket i omtrent 30 år, og han kunne ikke forstå, at jeg kunne få alting. Så derfor blev jeg sat til at lave stole til kommunen for Martin Bach, i første omgang 700, og det var

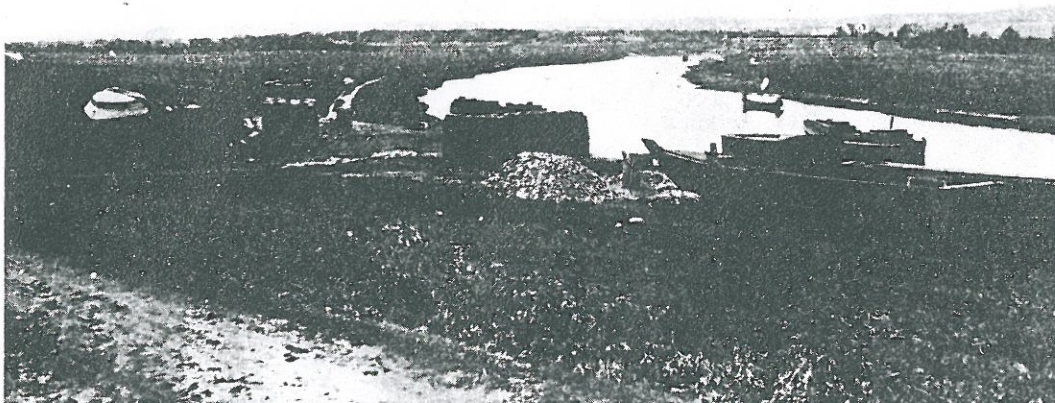
mange dengang. Med mine fiskestænger klarede jeg mig godt igennem i lang tid, men de slap jo også op. Så fandt jeg på noget andet.

En dag kom redaktør Back fra Bjerringbro Avis med en anden herre, mens jeg stod og døjede med mine opmaskenåle. Han sagde noget til mig, men jeg var optaget, og jeg lagde ikke mærke til navnet. Han spurgte efter de her splitcanestænger, og jeg sagde, de lå henne på reolen. Han ønskede at gå op i gården for at samle og prøve en. Det var jeg godt tilfreds med, hvis bare jeg fik ro til mit arbejde. Så kom Back og fortalte mig, at det var Hakon Mielche, men ham kendte jeg ikke, så jeg var ligeglad. Da han kom ned igen, viste jeg ham, hvad jeg ellers lavede. Jeg lavede bl. a. ski til en i Århus, der eksporterede dem til Finland. Det var dengang, russerne gik ind i Finland. Samtidig havde jeg en anden produktion. Det var jagtbuer, der var blevet helt moderne. Buen var 180 cm lang og kunne kun laves af retvokset elmetræ. Der var en voldsom kraft i mine buer, for med en jernspids i i pilen kunne man skyde en pil halvt igennem et forskallingsbræt.

Overfor mig boede direktør Jensen. Hans ældste søn hed Poul, og en dag kom han over til mig helt ude af sig selv. En af assistenterne oppe på Tangeværket havde set en sælhund deroppe. Jeg lavede straks en pil med stålspid og modhager, hvorpå vi gik på jagt. Ved Tangeværket var den ikke, så vi fulgte pramstien indtil Skibelund bæk. Der var ikke ret meget vand i åen, og der så vi så dette lille runde hoved, der stak op af vandet. Men skyde den. Det var komplet umuligt. Jeg hørte senere, at den var blevet skudt nede ved Randers.

Jeg fiskede en del med en bagermester fra Århus. Han var fluefisker, og det var en fornøjelse at se, hvordan han kunne få sine fluer til at danse henover vandet. Det skulle jeg selvfølgelig også prøve, men ligemeget hvor meget jeg øvede mig, blev det aldrig rigtig til noget. De fluesnører, vi kunne få dengang, var silkesnører, der var tilspidsede og parafinerede, og de var dyre, så for det meste holdt jeg mig til spindere og orm.

Før krigen – især om sommeren – lukkede de ofte for vandet om aftenen oppe på Tangeværket. Så blev det så lavvandet, at jeg i gummistøvler mange steder kunne gå over åen. Det benyttede jeg mig meget af, for så kunne jeg finde utrolig mange spindere, snører, gamle cykler og den slags, men det havde en bagside, og det var, at så kom

Bjerringbro ladeplads 1910.

garnfiskerne og drev ned ad åen med den synkende vandstand. Vi var bange for, at garnfiskerne ville tage rub og stub.

Derved opstod tanken at stifte en lystfiskerforening. Jeg talte med mange, skelet-snedkeren, Viggo Olsen, kreditforeningsrepræsentant Niels Madsen og Alfred Torp. Vi begyndte at undersøge, om lodsejerne var interesserede. Jeg kørte bl. a. rundt til dem på min AJS motorcykle, især i Bjerring, Mammen og Gullev. Så godt som alle lodsejere var villige, og så vidt jeg husker, lovede vi dem 5 kr. om året. Dette var i 40'erne. Det blev bekendtgjort i avisen, at der var stiftet en lystfiskerforening, og snart var vi mange medlemmer. Men garnfiskerne blev ved, og de tog ikke hensyn til vore interesser. Vi påtalte det for flere af garnfiskerne, men de blev ved. Så en aften vi vidste, der var en ude med sit garn, gik vi op langs åen. Carl Andersen, Niels Madsen og jeg gik op langs pramstien til et sted, hvor vi var 100% sikre på, at vi havde lodsejerne på begge sider. Vi satte os på en skrænt. Det vil sige, Niels Madsen gik en tur, mens Carl Andersen stak sin kæp i vejret i skumringen. Meningen var, at Carl skulle få fat i strikken, som medhjælperen inde på land holdt i. Strikken var fastgjort i drivgarnet, som i den anden ende var fastgjort i båden med den anden fisker.

Vi kunne høre, de kom, og lige med et tog Carl kæppen til sig og fik fat i strikken. Fiskeren ude i båden skældte ud, for han tro-

ede, at det var hans trækker på land, der bar sig forkert ad. Han kom ind til land, men da han så Carl Andersen og mig, så blev han da gal. Han havde lov til at fiske her, og det skulle vi ikke forbyde ham. Niels Madsen kom imidlertid til, hvorpå fiskerne faldt lidt til ro. Vi bad dem binde båden og tog garnet og fiskerne med til politiet. Vi var nu spændt på, hvad der nu ville ske. Folk fra Kjellerup retskreds kom og besigtigede åstykket sammen med fiskerne og os fra foreningen. Retten blev derefter sat nede på kroen. Her blev fiskerne underrettet om, at vi havde fiskeretten, og den måtte de respektere. Da vi ikke var interesseret i, at de skulle have en bøde, slap de med en påtale, og det var vi godt tilfredse med.

En anden gang havde der været nogle lystfiskere fra Randers i motorbåde oppe at fiske ved Bertel Sørensen. Det meldte vi til politiet, men da det blev konstateret, at de ikke havde været i land, havde de lov til at fiske, da det er et statsfarvand fra gammel tid af. Så det er der også faldet dom for.

Jeg havde en motorbåd med en meget kraftig Ford-motor i. Når jeg gav fuld gas, fløj vandet bagud. Vi var særlig ude efter en fiskekutter fra Randers, som tit var oppe omkring Gullev bæk for at tage ørreder med net. Ham havde vi fået kik på. Vi havde advaret ham, men vi skulle ikke lære ham noget. Så en dag tog Alfred Torp og jeg afsted i min motorbåd, og vi lagde os lige foran hans båd,

som var temmelig høj. Han rækker ned for at få fat i os, men det var lige det, vi havde ventet på. Da han greb fat i vores båd, gav jeg min båd al den gas, den kunne tage, så vandet slog op om hovedet på ham. Det skulle jeg aldrig have gjort, for nogle dage efter var bundproppen skruet af min båd, og den var skubbet ud midt i åen.

Jeg var fører i FDF, og en week-end skulle jeg med de store drenge bo på Karolineøen i Tange sø. I min båd oppe i Tange sø fik jeg sejlet drengene over på øen, og lidt før middagstid sagde jeg til drengene, at nu hentede jeg lige middagsmaden. Det tog mig ikke ret lang tid at fange en mægtig gedde, og stolt var jeg, da jeg kom i land med den. Se, den gang kunne man fange fisk.

En anden gang var jeg ude med Carl Andersen og Niels Madsen. Vi skulle op i den øverste ende af Tange sø oppe ved Borre skov. Da vi passerede Borre bæk i min båd, stod snedkeren fra Gullev og fiskede der. Vi var ikke begyndt at fiske endnu. Så siger jeg: »Han spørger sikkert efter, hvad vi har fanget«. Og ganske rigtigt. Jeg kiggede så ned i båden og sagde 19. Jeg garanterer for, at vi var ikke væk i mere end to timer, da vi kom tilbage. Snedkeren stod stadig og fiskede på samme sted. Så ville han se vore gedder. Vi sejlede ind, og jeg hev gedderne op. Der var flere, end vi kunne tælle, men da han hørte, at vi ikke havde fanget noget, da vi sejlede forbi, kan det nok være, han blev forbavset.

Da jeg var dreng, badede vi børn oven for bækken, som kommer fra møllen, normalt om middagen. Se, før Tangeværket blev bygget, flådede man træ ned ad Gudenåen. Det var lange grantræer op til 40 alen lange og bundet sammen i knipper. På sådan et bundt stammer var der bygget en hytte midt på til mandskabet, der flådede det helt ned til Randers. Disse flåder kom altid om middagen, og så skulle vi jo op på dem for at springe på hovedet i vandet.

En dag var Jacob Nielsens ældste søn Vilhelm nede for at bade, og han ville svømme over åen, men det kræver en særlig teknik. Man skal ikke svømme lige over eller mod strømmen, men svømme skråt med strømmen. Det vidste han åbenbart ikke, for jeg kunne se, at han gik ned midt i strømmen. Jeg sprang straks ud og fik fat i ham, men han trykkede mig ned, når han kom op. Da blev jeg for alvor ræd, men jeg kunne holde vejret de få meter, inden jeg kunne bunde.

En anden gang var en stor dreng kravlet ud i enden af en båd. Hvordan han bar sig ad, ved jeg ikke. Han dumpede da i vandet, men jeg fik ham da hevet i land.

Jeg havde en mindre båd oppe ved frislusen. Niels Mølgaard og jeg havde lige været ude at sejle, og vi havde låst båden. Så kommer der en hel flok unge mennesker ovre fra Sahl, der skulle ud at bade. De gav sig til at råbe efter os, men vi gik ud fra, de ville holde sjov med os, så vi blev ved med at gå. Men det var alvor. Der var en, som havde villet prøve at svømme over søen, men det kunne han ikke, så han gik under vand. Vi løb tilbage og huggede så kraftigt med båden, så kæden sprang. Niels roede, og da jeg kunne se ham i vandet, rakte jeg ned efter ham og kunne lige få fat i hårtotten. Han kom på land på den modsatte side, blev lagt på maven og fik vandet skvulpet ud. Lidt efter kom han til sig selv og blev sejlet over til sine kammerater. En ældre mand kom og sagde tak. Siden har jeg egentlig ikke spekuleret på ham, før han kom ind til mig på min 85 års fødselsdag, 52 år efter, og præsenterede sig som Sigfred Mogensen. Se, det var en oplevelse!

Ved Skibelundbækken har jeg ofte set laks op til 1 meter springe 1 1/2 alen over vand-skorpen, men det var før Tangeværket. Den største laks, jeg har set i Gudenåen, blev fanget af portør Andersen. Den vejede 42 pund.

I fiskeriforeningen fik vi lov til at fange ørreder i fredningstiden. De blev strøget for rogn og mælk, som vi leverede op til Sportsfiskerforbundets klækkeri ved Tangeværket. Jeg har mange gange været med til at ud-sætte disse bittesmå ørreder.

Jeg fangede engang en ål på tykkelse med en arm fra broen i Ans, men jeg bryder mig ikke meget om ål, og denne her kunne jeg i alt fald smage i godt og vel et år.

Da jeg var yngre, brugte jeg at tatte ål fra min motorbåd, men da det ikke er godt at få fisken ned i bunden af båden, hvor der altid ligger olie, havde jeg hængt en sæk op på rælingen. Jeg fangede virkelig mange ål, men da jeg skulle hjem med min sæk, var der ikke een tilbage.

Nu må jeg nok hellere stoppe for denne gang.

NIELS CHR. DANHØJ.

700 stole og »lusekamme« grundlag for Bjerringbrovirksomhed

Snedkermester Alfred B. Christensen, Bjerringbro, vil udvide sin virksomhed, der med aarene er blevet for lille

— Det er en tosset tid at begynde selvstændig virksomhed, var de opmuntrende ord, møbelfabrikant Alfred B. Christensen, Nørregade, Bjerringbro, fik med paa vejen af sin tidligere arbejdsgiver, da han i 1942 besluttede at begynde for sig selv efter at have arbejdet paa Bjerringbro Savværk næsten uafbrudt siden 1914, da han tiltraadte som lærling paa den kendte virksomhed. Men chefen mildnede straks sin udtalelse med tilføjelsen: — Her staar dørene dig altid aabne, saa du kan bare komme igen, dersom det ikke kommer til at gaa.

Men det kom til at gaa — endda ganske godt — for A. B. C., som Alfred Christensens nom de guerre lyder i Bjerringbro, er en mand med initiativ og opfindsomhed samt et forbavsende haandelag for alt, hvad der har med mekanik og træarbejde at gøre.

— Jeg blev udlært som maskinsnedker paa Bjerringbro Savværk, fortæller Alfred Christensen under et besøg, vi forleden aflagde i hans fabrik, der netop staar foran en udvidelse, som vil mere end fordoble gulvarealet og give plads til flere nødvendige maskiner, der af pladshensyn hidtil har maattet undværes, selv om der var haardt brug for dem.

— I de første aar skar jeg træ op til vinduer, døre o. lign., fortsætter snedkermesteren, men efterhaanden gik man paa savværket over til at lave møbler, bl. a. i renæssancestil.

Arbejdet paa savværket passede mig storartet, og bortset fra en kort tid andetsteds blev jeg dér, indtil jeg begyndte som selvstændig. Jeg gik saadan op i arbejdet, at det engang hændte, at jeg stillede søndag morgen i den tro, at det var søgndag, og jeg kunne ikke forstaa, at der var saa stille paa fabrikken, da jeg mødte op.

Snedkeriet baade arbejde og hobby

Snedkeriet blev baade mit arbejde og min hobby, og i min tritid stod jeg hjemme i min kælder og puslede med forskelligt arbejde, saaledes lavede jeg baade jagtbuer med tilhørende pile, samt splitcane-fiskestænger, og der var god

afsætning paa det altsammen, saa tiden kunne aldrig slaa til.

Det første arbejde, der blev mig overdraget som selvstændig mester, var fremstilling af 700 stole, saa der var da noget at begynde med, men det kan jo ikke nægtes, at det i besættelsesaarene ofte kneb at skaffe de nødvendige materialer. Det kneb ogsaa for alle andre, og netop det blev aarsag til den næste store produktion i det værksted, jeg havde opført.

Under besættelsen var det jo smaat baade med varmt vand og rengøringsmidler, og de smaa, graa insekter, som størstparten af befolkningen kun havde kendt af omtale, fik nu en chance og formerede sig med foruroligende hast. De i gamle dage anvendte kæmme- eller »lusekamme« begyndte at blive en nødvendighedsartikel, men de fandtes — paa grund af den forbedrede hygiejne — ikke mere. Og det viste sig, at da der nu blev saa stor efterspørgsel paa dem, kunne der ikke skaffes raamateriale til fremstillingen, i hvert fald ikke det tidligere anvendte.

Jeg blev gennem et opraab i bladet »Dansk Arbejde« opmærksom paa problemet, og da jeg altid har holdt af ogsaa at sysle med opgaver ud over det daglige arbejde, spekulerede jeg over, om dette her ikke var noget for mig.

Ved forskellige eksperimenter fandt jeg ud af, at kammen kunne laves af bøgetræ, naar de tynde plader, der skulle bruges, blev udskåret med hensyntagen til træets struktur, men et stort problem var det at faa udsavet tænderne i kammen. Der skulle bruges roterende save med klinger paa kun en kvart mm tykkelse, og det lykkedes mig efter flere forsøg at lave en maskine, der kunne tilskære kammen i den ønskede størrelse, og jeg ansatte en lille snes ganske unge mennesker til at foretage efterpøleringen og afpudsningen, og de sled bravt i det og kunne tjene en god ekstraskilling.

I alt fremstillede jeg en million af disse lusekamme, som blev afsat gennem grossister, men heldigvis blev forholdene saadan igen, at der ikke blev brug for flere af den slags redskaber. Jeg opbevarer dog stadig maskinen og et par af kammen, men kun som kuriosum, og jeg haaber ikke, der nogen sinde skal blive brug for dem igen.

Mange særprægede opgaver

— Jo, jeg syslede med mange særprægede opgaver i de tider, fortsætter A. B. C., og jeg kan nævne, at jeg ogsaa lavede træskafter til opmaskenaale, og det i saa stort antal, at fortjenesten muliggjorde anskaffelse af min første bil. Jeg fik ogsaa udtaget et par patenter, men jeg fik nu nok at gøre paa værkstedet, da man igen kunne faa de nødvendige materialer i fuldt omfang, og jeg kunne til stadighed beskæftige fire-fem mand. Flere er der ikke plads til, saa den udvidelse, jeg nu er i gang med, er haardt paakrævet, da der er nok at tage fat paa.

Snedkermesteren viser os rundt i den to-etages bygning nederst i haven, hvor han har sit virke, og det maa siges, at det er et alsidigt foretagende, han driver. Her fremstilles tusindvis af æsker til Legobyggesæt til fabrikken i Billund, smaa, fikse renæssancekommoder med bronzebeslag, sølvtøjsskabe, bar-kister m. m., og altsammen udført i forskellige ædle træsorter. Bar-kisterne, som Alfred Christensen begyndte produktionen af for et aars tid siden, finder rivende afsætning til Tyskland, medens sølvtøjsskabene hovedsagelig gaar til USA.

Ja, det er smukt og gedigent arbejde, der udgaar fra den lille fabrik paa Nørregade i Bjerringbro. Der bliver kælet for hvert eneste stykke træ af saavel mester som svende og lærlinge. Den unge mand, der her faar sin faglige uddannelse, er sikret arbejde hvor som helst, der stilles krav til omhu og faglig viden, for det er blevet tradition, at Alfred Christensens lærlinge altid løber af med enten sølv- eller bronzemedalje ved svendeprøveafleggelsen. Intet under, at hans værksted derfor er en meget søgt læreplads, saa det problem at holde det fag, han holder saa meget af, i live, har den alsidige snedkermester ogsaa løst.

Snedkermester Alfred B. Christensen med lusekamme-maskinen og et eksemplar af kammen.

— Ukendt avis
27. AUG 1964

2-84

FABRIKANT "ABC"

85 ÅR FORTÆLLER

4. FEB 1984

- Uken 46 avis

Alfred B. Christensen: - Jeg kunne ikke skyde sælen, da jeg så den. Sådan et bette hoved, det var enestående.

4-2-84

Da A.B.C. drog på søelfangst i Gudenåen

Fabrikant Alfred B. Christensen, Bjerringbro, populært kaldet A.B.C., er en særdeles munter fortæller. Sine nu 85 år til trods er han bade aktiv og energisk og endog særdeles andsfriksk. Det havde næsten 300 mennesker lejlighed til at overbevise sig om, da han torsdag aften tryllebandt med beretninger fra sin tilværelse. Det skete ved hjemstavnsaftenen på Norgaards Højskole. Der er ikke det, han ikke har beskæftiget sig med. A.B.C. har iøvrigt indtalt flere af sine erindringer på band, og dem er der mulighed for at lane på Lokalhistorisk Samling. Her skal vi gengive lidt af hans beretning om blandt andet søelfangst i Gudenåen, som den blev fortalt ved hjemstavnsaftenen. Tidligere har vi i en stor artikel fortalt om A.B.C.'s tid som hjord-

dreng, oplevelser der også er indtalt på band.

- Jeg har altid været ivrig lystfisker. Jeg har da også startet sportsfiskerforeningen, og jeg er forresten æresmedlem her. Men jeg var også i sin tid skyld i, at Carl Andersen, der engang var fyrbøder på svineslagteriet, begyndte at fremstille fiskehjul. Jeg gik altid og fiskede nede ved åen og ville gerne have et hjul, men de kostede altfor meget, og derfor lavede jeg et af masonit.

- En dag kom Carl Andersen ned til åen sammen med en bilhandler fra Ålborg. Han fik øje på mit masonithjul og sagde til Carl. »Kunne du ikke lave sådan noget?« Det resulterede i, at Carl Andersen kom til at fremstille fiskehjul. De blev solgt under navnet Camo, og det første hjul han lavede, det har jeg den dag i

dag.

- Jeg var flere år tidligere begyndt fremstilling af fiskestænger, splitcane-stænger, der var sammenlimet af seks stykker. Det var det eneste, der duede dengang. Men det varede nu længe, inden jeg havde fundet ud af, hvordan de skulle laves. Men det gik godt, og jeg fik en pæn eksport til Sverige og solgte mange i Danmark.

Byttehandler

- Krigen var så småt begyndt, og det var ikke muligt at få råvarer til mine fiskestænger, det skulle jeg ha' fra Hamborg. Men jeg havde heldigvis en del fiskestænger, og da jeg så i 1942 begyndte for mig selv, kunne jeg bytte i flere isenkramforretninger og fik søm, skruer og lignende for mine splitcane-stænger. Jeg fik alt, hvad jeg havde brug for, og det re-

sulterede i et samarbejde med Bjerringbro Savværk, hvor jeg tidligere havde arbejdet.

Prominent gæst

En dag fik A.B.C. besøg af redaktør Bach fra Bjerringbro Avis og en herre, der gerne ville se hans fiskestænger. Da manden gik op i gården for at samle stængerne, sagde redaktøren til A.B.C. »Ved du da ikke, hvem det er?« Men det vidste A.B.C. ikke, så sagde Bach »Det er jo Hakon Mielche!«

- Nå ja, jeg var nu lige klog, sagde Alfred Christensen, jeg vidste ikke hvem Hakon Mielche var, men de følgende søndage kan det nok være, at jeg fandt ud af, hvem han var. Hakon Mielche fortalte i tre artikler om Gudenåen og egnen her. Det var fantastisk alt det, han kunne skrive. Dengang lavede jeg også jagtbuer, og jeg havde også lavet pilespidser til at sætte på, og dem havde jeg vist Hakon Mielche. Der var nemlig en dag blevet ringet fra Tangeværket, at der var kommet en sælhund op i Gudenåen, og sammen med en kammerat begav jeg mig ud for at skyde sælhunden.

Kunne ikke skyde

- Vi skyndte os til Tangeværket, men da vi nåede derop, fik vi besked om, at sælen var svømmet nedad. Så gik vi ned ad langs med åen, og da vi nåede til Skibelund Bæk, så fik vi øje på den. Der var ikke ret meget vand i åen, og her så vi sælhunden stikke hovedet op. Jeg kunne nu ikke skyde den. Det var umuligt. I skulle bare se sådan et bette hoved. Hvor var den sød. Sælhunden blev dog senere skudt ude ved Randers.

- Men Hakon Mielche skrev i den sidste af sine artikler. »Når de nu om tusinde år kommer til at grave ud og finder pilespidser og lignende ved Bjerringbro, så er man klar over, at datidens befolkning levede af jagt og fiskeri.«

bit